

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΕΛΕΝΗ ΤΣΑΜΙΛΗ
ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙΑΦΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ
ΜΑΡΙΑ ΜΠΙΤΣΙΚΑ

Μην αναβάλεις λέγοντας
αύριο γιατί το αύριο
δεν έχει τέλος.

Ιωάννης Χρυσόστομος

ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΙ ΛΟΓΟΙ

Απλός υποθετικός λόγος: ο υποθετικός λόγος αποτελείται από μια υπόθεση (δευτερεύουσα υποθετική) και μια απόδοση (κύρια πρόταση).

Σύνθετος υποθετικός λόγος: ο υποθετικός λόγος που αποτελείται από δύο και περισσότερες υποθέσεις ή αποδόσεις.

Συνδυασμός υποθετικών λόγων (μεικτός): ο υποθετικός λόγος που η υπόθεση αναφέρεται σε διαφορετική χρονική βαθμίδα από αυτή της απόδοσης.

ΥΠΟΘΕΣΗ	ΑΠΟΔΟΣΗ	ΕΙΔΟΣ
Si (nisi) + οριστική ενεστώτα (ή παρακειμένου)	οριστική ενεστώτα	Ανοιχτή υπόθεση (παρόν) modus realis
Si (nisi) + οριστική παρακειμένου	οριστική παρακειμένου	Ανοιχτή υπόθεση (παρελθόν) modus realis
Si (nisi) + οριστική μέλλοντα	οριστική μέλλοντα (ή προστακτική ενεστώτα)	Ανοιχτή υπόθεση (μέλλον) modus realis
Si (nisi) + υποτακτική παρατατικού	υποτακτική παρατατικού	Αντίθετο προς την πραγματικότητα/ απραγματοποίητο (παρόν) modus irrealis
Si (nisi) + υποτακτική υπερσυντελικού	υποτακτική υπερσυντελικού	Αντίθετο προς την πραγματικότητα/ απραγματοποίητο (παρελθόν) modus irrealis
Si (nisi) + υποτακτική ενεστώτα (ή παρακειμένου)	υποτακτική ενεστώτα (ή παρακειμένου)	Υπόθεση δυνατή ή πιθανή (παρόν, μέλλον) modus potentialis

Μετατροπές υποθετικών λόγων

π.χ. (30) Si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus. (ανοιχτή υπόθεση –παρόν)

Si habuit..., Murenam laudare debuimus. (ανοιχτή υπόθεση - παρελθόν)

Si habebit..., Murenam laudare debebimus. (ανοιχτή υπόθεση - μέλλον)

Si haberet..., Murenam laudare deberemus. (απραγματοποίητο - παρόν)

Si habuisset..., Murenam laudare debuissimus. (απραγματοποίητο - παρελθόν)

Si habeat..., Murenam laudare debeamus. (δυνατή ή πιθανή - παρόν, μέλλον)

ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΟΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ονομάζεται ο υποθετικός λόγος όπου η απόδοση δεν είναι κύρια πρόταση αλλά απαρέμφατο ή μετοχή ή δευτερεύουσα πρόταση. Η υπόθεση των εξαρτημένων υποθετικών λόγων εκφέρεται με υποτακτική αναλογικά με τους κανόνες της ακολουθίας των χρόνων.

Κείμενο 25

Εξαρτημένη μορφή

Υπόθεση: nisi vos ipsi patriae **consulueritis** (υποτακτική παρακειμένου - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Απόδοση: neminem **consulturum esse** (απαρέμφατο μέλλοντα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Ρήμα εξάρτησης: credideritis

Ανεξάρτητη μορφή

Υπόθεση: nisi ipsi patriae **consulueritis** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: nemo **consulet** (οριστική μέλλοντα)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

Κείμενο 37

Εξαρτημένη μορφή

Υπόθεση: nisi qui deus vel casus aliqui **subvenerit** (υποτακτική παρακειμένου - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Απόδοση: ut salvi esse **nequeamus** (υποτακτική ενεστώτα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

φροντιστήρια
ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ FRANCHISE

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

Σωτήρος & Αθικιβιάδου 132

Τηλ.: 210 4112507, e-mail: info@poukamisas.gr

ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑ: Εθ. Βενιζέλου & Μεγ. Αλεξάνδρου 161, Τηλ.: 210 5616810, **ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ:** Ηπείρου 37, Τηλ.: 210 9312700, **ΑΓ. Ι. ΡΕΝΤΗΣ:** Μπιχάκη 5, Τηλ.: 210 4832446, **ΑΙΓΑΛΕΩ:** Θηβών 425 & Αδριανουπόλεως 10, Τηλ.: 210 5319805, **ΑΜΦΙΑΛΗ:** Κεφαλληνίας 8, Τηλ.: 210 4004200, **ΓΑΛΑΤΣΙ:** Εθ. Βενιζέλου 16, Τηλ.: 210 2224000, **ΓΛΥΦΑΔΑ:** Γούναρη 44 & Πόντου 87, Τηλ.: 210 9647806, **ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ:** Εθ. Βενιζέλου 72, Τηλ.: 210 4622920, **ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ:** Μινωταύρου 14, Τηλ.: 2810 245300, **ΚΑΛΛΙΘΕΑ:** Εθ. Βενιζέλου 188, Τηλ.: 210 9588891, **ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ:** Δημοπρακοπούλου & Σπετσών 38, Τηλ.: 210 4978027, **ΛΑΡΙΣΑ:** Ρούσβεητ & Καποδιστρίου 1, Τηλ.: 2410 612660, **ΜΕΓΑΡΑ:** 28ης Οκτωβρίου 148, Τηλ.: 22960 24248, **ΜΟΣΧΑΤΟ:** Χρυσοστόμου Σμύρνης 124, Τηλ.: 210 9401137, **ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ:** Εθ. Βενιζέλου 233 & Μάρκου Μπότσαρη 30, Τηλ.: 210 9883771, **ΝΙΚΑΙΑ:** Απαθείας & Διαμαντίδη 71, Τηλ.: 210 4975777, **ΠΕΙΡΑΙΑΣ:** Σωτήρος & Αθικιβιάδου 132, Τηλ.: 210 4112506, **ΠΕΡΑΜΑ:** Α. Ειρήνης 177, Τηλ.: 210 4416454, **ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ:** Τζων Κέννεντυ & Γιαννιστών 122, Τηλ.: 210 5987116

Ρήμα εξάρτησης: deducta est

Ανεξάρτητη μορφή

Υπόθεση: nisi qui deus vel casus alicui **subvenerit** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: salvi esse **nequimus** (οριστική ενεστώτα)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

Κείμενο 42

Εξαρτημένη μορφή

Υπόθεση: si iste in Manliana castra **pervenerit** (υποτακτική παρακειμένου- εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Απόδοση: neminem tam stultum **fore**... neminem tam improbum (fore)...(απαρέμφατο μέλλοντα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Ρήμα εξάρτησης: intellego

Ανεξάρτητη μορφή

Υπόθεση: si in Manliana castra **pervenerit** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: nemo tam stultus **erit**...nemo tam improbus (erit)....

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

Κείμενο 45

Εξαρτημένη μορφή

Υπόθεση: si adire non **possit** (υποτακτική ενεστώτα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Απόδοση: ut epistulam ad amentum tragulae **adliget** et intra castra **abiciat**. (υποτακτική ενεστώτα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Ρήμα εξάρτησης: monet

Ανεξάρτητη μορφή

Υπόθεση: si adire non **poteris** (οριστική μέλλοντα)

Απόδοση: epistulam ad amentum tragulae **adliga** et intra castra **abice** (προστακτική ενεστώτα)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

Κείμενο 45

Εξαρτημένη μορφή (υποθετική μετοχή)

Υπόθεση: si **intercepta sit** epistula (υποτακτική παρακειμένου - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Απόδοση: ne nostra consilia ab hostibus **cognoscantur** (υποτακτική ενεστώτα - εξάρτηση από αρκτικό χρόνο)

Ρήμα εξάρτησης: curat et providet

Ανεξάρτητη μορφή

Υπόθεση: si **intercepta erit** epistula (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: nostra consilia ab hostibus non **cognoscentur** (οριστική μέλλοντα)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

ΠΛΑΓΙΩΜΕΝΟΣ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ

Ονομάζεται ο υποθετικός λόγος όπου η απόδοση δεν είναι κύρια πρόταση αλλά δευτερεύουσα πλάγια ερωτηματική.

Κείμενο 49

Πλάγιος λόγος

Υπόθεση: si tibi consilium non ex sententia **cessisset** (υποτακτική υπερσυντελικού)

Απόδοση: quam aequo animo me ferro **essem interemptura** (υποτακτική παρατατικού)

Ευθύς λόγος

Υπόθεση: si tibi consilium non ex sententia **cesserit** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: aequo animo me ferro **interimam** (οριστική μέλλοντα)

Είδος: ανοιχτή υπόθεση /αναφέρεται στο μέλλον

ΤΑΚΙΤΟΣ
(50-120 μ.Χ.)

Το πλήρες όνομά του ήταν Τάκιτος Πόπλιος Κορνήλιος και υπήρξε ένας από του μεγαλύτερους ιστορικούς της αρχαίας Ρώμης. Το έργο του «Ιστορία» που έγραψε την περίοδο της αυτοκρατορίας του Τραϊανού θεωρείται το σημαντικότερο. Σε 14 βιβλία, από τα οποία σώζονται μόνο τα 4 και ένα μέρος του 5ου, ο Τάκιτος εξιστορεί τα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα από τον θάνατο του Νέρωνα μέχρι τον θάνατο του Δομιτιανού. Η μέθοδος γραφής που ακολούθησε ο Τάκιτος σε όλα τα ιστορικά του έργα ήταν αυτή που έμεινε παραδοσιακή. Δηλαδή καταγραφή γεγονότων με χρονική σειρά. Στο ύψος της γραφής του διακρίνει κανείς εκτεταμένα αφηγηματικό χαρακτήρα, ψυχογραφήματα των πρωταγωνιστών και φιλοσοφικές προσεγγίσεις που παραπέμπουν στους στωικούς φιλόσοφους της Ελλάδας. Άλλα έργα του ήταν τα «Χρονικά», που αναφέρονται στις εποχές των Τιβέριου, Καλιγούλα και Κλαύδιου, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα επιμέρους βιβλία του «Διάλογος για τους ρήτορες», που πραγματεύεται την κατάρρευση της ρητορικής τέχνης, «Ήθη των Γερμανών», που καταγράφουν τις παραδόσεις του γερμανικού έθνους, «Περί της ζωής και του ήθους του Αγρικόλα», που είναι η βιογραφία του ομώνυμου πεθερού του, με μακρές αναφορές στην περίοδο που ήταν έπαρχος της Αγγλίας.

